

	6.Kas	13.Kas	Değişim		6.Kas	13.Kas	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.192	1.291	% 8,3 ▲	EUR/USD	1,1872	1,1832	-% 0,3 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%15,30	%13,93	-137 bp ▼	USD/TL	8,5200	7,6602	-% 10,1 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	523	399	-124 bp ▼	EUR/TL	10,1188	9,0720	-% 10,3 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.176	1.188	% 1,0 ▲	Altın (USD/ons)	1.952	1.888	-% 3,3 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,82	%0,89	7 bp ▲	Petrol (USD/varil)	39,5	42,8	% 8,4 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta salgına karşı yürütülen aşı çalışmalarına ilişkin olumlu haber akışı küresel hisse senedi piyasalarını destekledi. Ancak, vaka sayısındaki hızlı artışın ekonomik toparlanmaya ilişkin endişeleri artırması risk iştahı üzerinde bir miktar baskı yarattı. Dünya genelinde koronavirüs vaka sayısı 54 milyon kişiyi, hayatını kaybedenlerin sayısı da 1,3 milyon kişiyi aştı. Yeni kısıtlamaların uygulanmaya başlandığı Euro Alanı ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde çeyreklik bazda %12,6 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre %4,4 küçüldü. Yeni ekonomi yönetimine ilişkin gelişmelerin ve yapılan açıklamaların yakından izlendiği yurt içinde, USD/TL'de haftalık bazda %10,1 düşüş yaşandı. İşsizlik oranı Ağustos'ta yıllık bazda 0,8 puan azalarak %13,2'ye gerilerken, cari açıktaki genişleme eğilimi Eylül ayında da sürdü. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimi Eylül ayında yıllık bazda %8,1 yükseldi. Böylece, üçüncü çeyrekte sanayi üretimindeki artış %7,7 oldu. Bu hafta piyasaların odağında Perşembe günü gerçekleştirilecek olan TCMB toplantısı yer alıyor.

ABD'de açıklanan veriler...

ABD'de 7 Kasım ile biten haftada işsizlik maaşına başvuruların sayısı 709 bin kişi ile yaklaşık son 7 ayın en düşük seviyesine geriledi. İstihdam göstergelerinde gözlenen toparlanmaya karşın, söz konusu veri 635 bin olan küresel finansal kriz dönemindeki rekor seviyesinin üzerinde seyretmeye devam ediyor. Aylık TÜFE artışı Ekim'de %0,1 olan piyasa beklentilerinin aksine %0 düzeyinde gerçekleşti. Yıllık bazda ise TÜFE artışı %1,2 düzeyinde açıklanırken, çekirdek enflasyondaki artış %1,6 oldu. Ekim'de ÜFE ise aylık bazda %0,3 artış kaydetti.

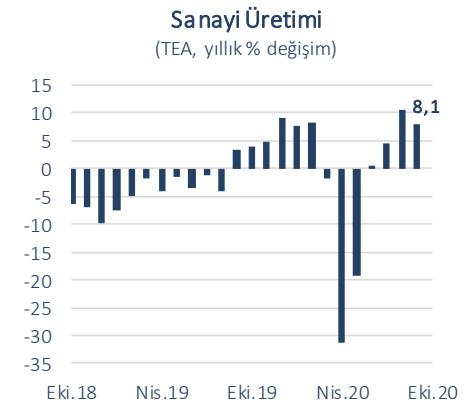
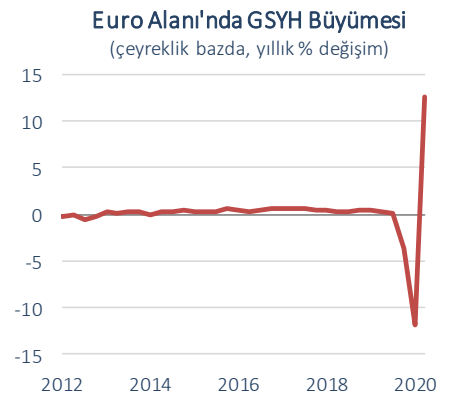
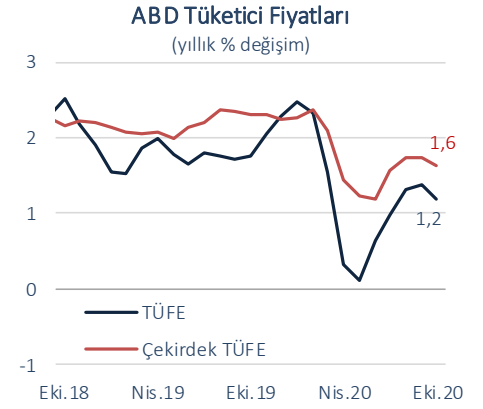
Euro Alanı ekonomisi üçüncü çeyrekte %12,6 büyüdü.

Yılın ikinci çeyreğinde salgının olumsuz etkileri nedeniyle bir önceki çeyreğe göre % 11,8 oranında daralan Euro Alanı ekonomisi normalleşme adımlarının etkisiyle üçüncü çeyrekte %12,6 büyüdü. Bölge ekonomisi geçen yılın aynı çeyreğine göre ise %4,4 oranında küçüldü. Brexit müzakerelerinin yakından izlendiği İngiltere ekonomisi de ikinci çeyrekteki %19,8'lik daralmanın ardından üçüncü çeyrekte % 15,5 büyüdü. ECB Başkanı Lagarde geçen haftaki konuşmasında aşı konusundaki gelişmelerin olumlu olduğunu ancak, ekonomi üzerinde etkide bulunmasının vakit alacağını vurguladı.

Euro Alanı'nda Sentix güven endeksi, Kasım ayında -10 ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmesine karşın Ekim ayındaki seviyesinin altında kalarak yatırımcı güveninin bozulduğuna işaret etti. Yatırımcıların gelecek 6 aya ilişkin beklentilerini ölçen beklenti endeksi de gerileyerek Mayıs ayından bu yana en düşük değerini aldı. Vaka sayılarında gözlenen hızlı artış nedeniyle yeni kısıtlamaların uygulanmaya başlandığı Almanya'da Zew ekonomik güven endeksi de Kasım ayında gerileyerek art arda ikinci kez düşüş kaydetti.

Türkiye'de geniş tanımlı işsizlik oranı %23,3 düzeyinde...

Yurt içinde işsizlik oranı, Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 0,8 puan azalarak %13,2'ye, tarım dışı işsizlik oranı da 1 puan azalarak %15,7'ye geriledi. İşgücüne katılma oranının 3,3 puan düşüşle %50,6'ya gerilemesi bu gelişmede önemli bir rol oynadı. Ağustos döneminde istihdam edilenlerin sayısı yıllık bazda 975 bin kişi azaldı. Mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre de işsizlik oranı bir önceki döneme göre 0,3 azalarak %13,2'ye geriledi. Mevsimlik çalışanlar ile çalışmaya hazır olduğu halde son 4 haftadır iş başvurusu yapmadığı için işgücünde yer almayanların işgücüne dâhil edilmesi ile hesaplanan "geniş tanımlı işsizlik oranı" ise Ağustos döneminde %23,3 oldu.

Kaynak: Datastream, TCMB

Sanayi üretimi Eylül'de yıllık bazda %8,1 oranında yükseldi.

Yurt içinde sanayi üretimi bir miktar ivme kaybetmesine karşın yıllık bazda yükselişini Eylül ayında da sürdürdü. Bu dönemde takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimi yıllık bazda %8,1 oranında arttı. Böylece, sanayi üretimi üçüncü çeyrekte %7,7 oranında yükseldi. Bir önceki çeyreğe göre de mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi üçüncü çeyrekte %30,3 arttı.

Cari dengede bozulma eğilimi devam etti.

Geçtiğimiz yılın Eylül ayında 2,8 milyar USD fazla veren cari denge, bu yılın aynı ayında 2,4 milyar USD açık verdi. Bu gelişmede, altın ithalatındaki artışa bağlı olarak dış ticaret açığında kaydedilen genişlemenin yanı sıra taşımacılık ve turizm gelirindeki gerileme paralelinde net hizmet gelirlerinin yıllık bazda 2,9 milyar USD azalması etkili oldu. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık 27,5 milyar USD ile Kasım 2018'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Dünya genelinde koronavirüs vakalarındaki artış ve en önemli ihracat pazarımız olan Avrupa ülkelerinde giderek yaygınlaşan kısıtlayıcı önlemler dikkate alındığında, yılın geri kalanında da dış denge üzerindeki baskının süreceği tahmin ediliyor ([Ödemeler Dengesi raporumuz](#)).

Merkezi yönetim bütçesi Ekim'de 4,9 milyar TL açık verdi.

Ekim ayında merkezi yönetim bütçe açığı yıllık bazda %67,2 oranında daralarak 4,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe gelirleri %41,9, bütçe harcamaları %21,6 artış kaydetti. Ocak-Ekim döneminde bütçe harcamaları yıllık bazda %18 oranında genişlerken, gelirlerdeki artış %14,3 düzeyinde gerçekleşti. Böylece, geçtiğimiz yılın ilk 10 ayında 100,7 milyar TL olan bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde %44,5 artışla 145,5 milyar TL'ye ulaştı.

Yılsonu enflasyon öngörüsü %12,47 düzeyinde...

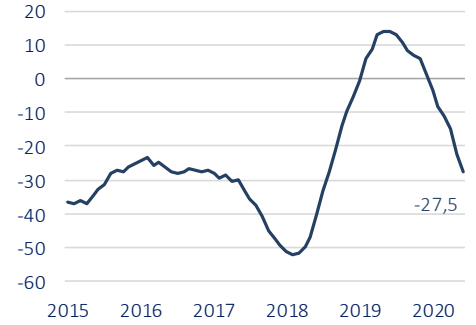
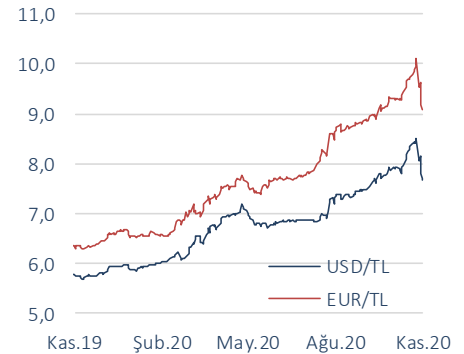
TCMB Kasım ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre, 2020 yılı büyüme beklentisi -%0,8'den -%0,6'ya revize edildi. Yılsonu TÜFE enflasyonu beklentisi 71 baz puan artışla %12,47'ye yükselirken, yılsonu USD/TL beklentisinin Haziran ayı anket döneminden bu yana ilk kez gerileyerek 7,8867'e inmesi dikkat çekti. Cari ay sonu için 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranı beklentisi %14,49, ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti beklentisi %14,74 düzeyinde gerçekleşti.

Finansal piyasalar...

Geçtiğimiz hafta salgına karşı yürütülen aşı çalışmalarına ilişkin olumlu haber akışı küresel hisse senedi piyasalarını desteklerken, dünya genelinde vaka sayısında gözlenen hızlı artışın ekonomik toparlanmaya ilişkin endişelere yol açması risk iştahı üzerinde bir miktar baskı yarattı. Aşı konusundaki iyimserliğin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı da haftalık bazda %8,4 artış kaydetti.

Geçtiğimiz hafta yurt içinde ekonomi yönetimine ilişkin gelişmelerin, yapılan açıklamaların ve BDDK'nın attığı normalleşme adımlarının etkisiyle Türk Lirası, ABD doları ve euro karşısında değer kazandı. USD/TL haftalık bazda %10,1 azalışla 7,66 olurken, EUR/TL de %10,3 azalarak 9,07 düzeyinde gerçekleşti. BIST-100 endeksi %8,3 artışla haftayı 1.291 puan ile rekor seviyede tamamladı. Mart ayından bu yana ilk kez 400 baz puanın altına test eden Türkiye'nin 5 yıllık CDS risk primi geçen hafta 124 baz puan azalarak Cuma günü 399 baz puan oldu. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi de 137 baz puan azalışla %13,93 düzeyine indi.

Bu hafta küresel piyasalarda salgınının seyrinin yanı sıra ABD'de açıklanacak sanayi üretimi ve perakende satışlar verileri ile Euro Alanı'nda açıklanacak Ekim ayına ilişkin nihai TÜFE verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Perşembe günü gerçekleştirilecek olan TCMB toplantısı yakından takip edilecek.

Cari İşlemler Dengesi
(12 aylık kümülatif, milyar USD)**Bütçe Dengesi**
(12 aylık kümülatif, milyar TL)**CDS ve BIST-100 Endeksi****Döviz Kurları**

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
16 Kasım	TR Bütçe Dengesi	Ekim	-4,9 milyar TL (G)	-29,7 milyar TL
	ABD New York Fed İmalat Endeksi	Kasım	13,5	10,5
17 Kasım	ABD Perakende Satışlar, aylık	Ekim	%0,5	%1,9
	ABD Sanayi Üretimi, aylık	Ekim	%1,0	-%0,6
18 Kasım	ABD Konut Başlangıçları, adet	Ekim	1,460 milyon	1,415 milyon
	Euro Alanı TÜFE, yıllık, nihai	Ekim	-%0,3	-%0,3
19 Kasım	TCMB PPK Toplantısı ve Faiz Kararı	Kasım	%15,0	%10,25
	ABD Philadelphia Fed İmalat Endeksi	Kasım	24,0	32,3
	ABD İkinci El Konut Satışları, adet	Ekim	6,45 milyon	6,54 milyon
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları, kişi	9-13 Kasım	705 bin	709 bin
20 Kasım	TR Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku	Ekim	-	1,86 milyar TL
	TR Tüketici Güven Endeksi	Kasım	-	81,9
	Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, öncü	Kasım	-17,7	-15,5
	İngiltere Perakende Satışlar, aylık	Ekim	%0,0	%1,5

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdüř Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.